

Tarikat Ehlinin İtibar Ettiği Alimlerin İstiğase Hakkındaki Sözleri (Bir Sofinin Yalan ve İftiraları)

Ömer Faruk

27 Tem, 2024

<https://ilimvecihat.com>

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ، الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلٰی رَسُوْلِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰی آلِهِ
وَصَحْبِهِ أَجْمَعِیْنَ

İsmailağa cemaatinin itikadî meseleleri konuşmakla yetkili hocası Ömer Faruk Korkmaz, İbn-i Teymiyye, İbnu'l-Kayyim, Muhammed b. Abdilvehhab ve çağdaş seleflerin oluşturduğu azınlığın dışındaki bütün İslam âlimlerinin istiğase'ye caiz dediklerini, bunu ancak cahillerin bid'at sayacağını söylemiştir!

(Bkz:

1) <https://www.youtube.com/watch?v=qtbymTeeRgY>

2) <https://www.youtube.com/watch?v=tMLdMQNZABs> 12.44'ten 12.56'ya kadar.)

Bu büyük bir iftiradır. İşkembeden atıldığı açıktır. Durum bunun tam tersidir; Tarikat ehli sofilerin de itibar ettiği âlimler, istiğase'nin ittifakla en azından haram/bid'at olduğunu belirtmişlerdir. (Doğrusu bunun şirk olduğudur.)

Türkiye'de maalesef pek çok kimse, bu ve benzeri hocalara kanarak istiğase şirkini caiz ya da müstehab görmekte ve yapmaktadır.

Bu yazımızda, insanları bu çirkin işten sakındırmak için sofilerin itibar ettiği âlimlerin istiğase konusundaki sözlerini nakledeceğiz.

1. NAKİL

Çağında Yemen'in en büyük âlimi olarak kabul edilen, Eş'arî, Sûfî, Şâfiî Seyyid Bedruddin Hüseyin b. Abdirrahman el-Ehdel (*rahimehullah*, vefatı hicri 855) şöyle demiştir:

والاستغائة بالمشايخ الأموات والأحياء مما أطبق عليه المتأخرون من المتصوفة، ولم يُنقل عن
السلف المتقدمين لمعرفتهم بأن الاستغائة بغير الله تعالى لا تجوز ولا تنفع

...

ولم يُنقل أن النبي صلى الله عليه وسلم أذن لأحد من الصحابة رضي الله عنهم في الاستغائة به في
شدة قط

...

وإنما يُستشفع به إلى الله تعالى في تفریح الكرب وتسهیل الشدائد، وكذا بالصالحين من عباد الله
فاعلم ذلك ولا تتبع جهالات المتأخرين

“Ölü ve diri şeyhlerden yardım istemek, müteahhir (sonra gelen) sūfîlerin uyguladığı şeylerden biridir ve bu, mütekaddim seleften nakledilmemiştir. Çünkü onlar, Allah Teala’dan başkasından yardım istemenin caiz olmadığını ve fayda vermediğini biliyorlardı...

Nebi (aleyhisselam)’ın sahabeden (radiyallahu anhum) herhangi birine zorluk anında kendisinden yardım istemeye izin verdiği hiç nakledilmemiştir.

...

Sıkıntıları gidermek ve zorlukları kolaylaştırmak için sadece Nebi (aleyhisselam) ve keza Allah Teala’nın salih kulları aracılığıyla Allah’tan istenebilir (tevessül.) BUNU BİL VE MÜTEAHHİR SŪFİLERİN CEHALETLERİNE TABİ OLMA!’’ (Tuhfetu’z-Zemen fî Târîhi Sâdâti’l-Yemen)

Ömer Faruk Korkmaz, istiğase’yi ancak cahillerin bid’at sayacağını söylemişti! Seyyid bir tasavvuf ehli olan bu âlim ise istiğase’ye cevaz verip yapanların cahil olduğunu söylüyor!

2. NAKİL (İMAM ÂLŪSİ’YE İFTİRA)

Ömer Faruk Korkmaz, İmam Âlûsî’nin (rahimehullah) istiğase’ye haram dediği yönünde bir sözünün olmadığını, tevessülü kabul edip de istiğase’yi kabul etmiyorum demenin samimi olmadığını, vehhabileşmenin ilk adımları olduğunu söylemiştir! (Yukarıdaki birinci linke bakınız.)

İmam Âlûsî “Rûhu’l-Meânî” isimli eserinde Mâide 35. ayetin tefsirinde, gâip (uzakta bulunan) diri ve ölü velilere/salih kullara dua etmek, onlardan yardım istemek (istiğase) ve tevessül konuları hakkında uzunca bir açıklamada bulunmuştur. Oradaki önemli bir cümlesi şöyledir:

وأما إذا كان المطلوب منه ميتا أو غائبا فلا يستريب عالم أنه غير جائز وأنه من البدع التي لم يفعلها
أحد من السلف

“Şayet kendisinden bir şey istenilen kimse ölü veya gâip ise hiçbir âlim bunun

caiz olmadığında ve seleften hiç kimsenin yapmadığı bid'atlardan olduğunda şüphe etmez."

Sonra Âlûsî, tevessül konusunu anlatıp bunda bir beis görmediğini, bunun caiz olduğunu söyledikten sonra şunları demiştir:

وليس ذلك من التوسل المباح في شيء

...

وقد عده أناس من العلماء شركا، وإن لم يكنه فهو قريب منه

"İstiğase'nin mübah olan tevessül ile hiçbir ilgisi/alakası yoktur..... âlimlerden kimileri istiğase'yi şirk saymıştır. Şirk olmasa bile şirke yakındır."

Dolayısıyla Ömer Faruk Korkmaz'a göre İmam Âlûsî, istiğase konusuna samimi yaklaşmamış, vehhabileşmeye götüren bir fetva vermiştir!

Bununla aynı akideyi savunan Genç Hoca isimli şahıs da İmam Âlûsî'ye iftira atmıştı:

<https://x.com/omerfarukilim/status/1783551181417017758>

3. NAKİL

"Hadislerle Hanefi Fıkhı" ismiyle 20 cilt halinde tercüme edilen "İ'lâu's-Sünen" adlı kitabın müellifi Mevlana Zafer Ahmed et-Tehânevî'nin dayısı ve hocası olan ve bu kitabı kendi gözetiminde yazdığı, Diyobend ulemasının büyüklerinden, mutasavvıf, bir tarikat şeyhine müntesib Mevlana Eşref Ali et-Tehânevî (rahimehullah, vefatı hicri 1362) "Bevâdiru'n-Nevâdir" isimli kitabında şöyle demiştir:

التوسل للمخلوق له تفاسير ثلاثة: الأول: دعاءه واستغاثته كديوان المشركين، وهو حرام إجماعاً، أما أنه شرك جلي أم لا فمعياره: أنه إن اعتقد استقلاله بالتأثير فهو شرك كفري اعتقاداً... وإلا فلا، ومعنى استقلاله أن الله قد فوّض إليه الأمور بحيث لا يحتاج في إمضائها إلى مشيئته الجزئية وإن قدر على عزله عن هذا التفويض

"Mahluk'u vesile/aracı kılmanın üç açıklaması vardır. Birincisi: Müşriklerin yaptığı gibi (direk) ona dua etmek (seslenmek, çağırmak), ondan yardım istemek. BU, İCMAEN HARAMDIR. Açık bir şirk olup olmamasına gelince;

bunun ölçüsü şöyledir: Şayet o mahlukun tesir etmede (yardım etmede, fayda vermede) müstakil (Allah'tan bağımsız) olduğuna inanırsa, bu dinden çıkartan bir şirk... Eğer böyle inanmazsa o halde bu şirk değildir (haram olur.) Müstakil olmasının manası şudur; Allah o mahluka birtakım işleri havale etmiş/bırakmış (bunları yapma yetkisi vermiş), bu işleri yaparken Allah'ın dilemesine ihtiyaç duymuyor (Allah'ın izni ve dilemesine gerek olmadan da kendi başına yapabilir diye inanmak.)"

Eşref Tehânevî'nin bu açıklamasına göre Türkiye'deki tarikat mensubu sofilerin yaptığı istiğase şirk değildir, ama icmaen haramdır!

Evet, biz selefilere göre istiğase yapan kişi böyle inanmasa bile bu şirk. Haram olduğu görüşü batıl bir görüştür. Ancak burada amacım, bütün İslam âlimlerinin istiğase'ye caiz dediklerini iddia eden Ömer Faruk Korkmaz'ın bu büyük yalanına cevap vermektir.

4. NAKİL

İbn Hacer el-Heytemî'nin öğrencisi, Kâdiriyye ve Şâzeliyye tarikatı şeyhi olan Müttakî el-Hindî'ye müntesib, "muhaddislerin meliki" lakaplı, Hindistanlı Muhammed Tâhir el-Fettenî (*rahimehullah*, vefatı hicri 986) "Mecmau Bihâri'l-Envâr" isimli kitabında şöyle demiştir:

فإن منهم من من قصد بزيارة قبور الأنبياء والصلحاء أن يصلي عند قبورهم ويدعو عندها ويسألهم الحوائج وهذا لا يجوز عند أحد من علماء المسلمين، فإن العبادة وطلب الحوائج والإستعانة حق الله وحده

"Nebilerin ve salihlerin kabirlerini ziyaret etmek ile onların kabirlerinin yanında namaz kılmayı, yanında dua etmeyi ve onlardan bir takım ihtiyaçları (ını karşılamalarını) istemeyi kasteden kimselerin bu yaptığı, MÜSLÜMANLARIN ÂLİMLERİNDEN HİÇBİRİNİN YANINDA CAİZ DEĞİLDİR. Çünkü ibadet, ihtiyaçları istemek ve yardım istemek sadece Allah'ın hakkıdır."

Ey "bütün İslam âlimleri istiğase'ye cevaz vermiştir" diyen Ömer Faruk Korkmaz! âlimlere attığın iftiradan ve istiğase'yi meşrulaştırarak pek çok insanı saptırmandan ötürü tevbe etmeyecek misin?

5. NAKİL

Hanbeli fakihlerinden Allame Abdulğaniy el-Lebedî (*rahimehullah*, vefatı hicri 1319) şöyle demiştir:

اعلم أن التوسل بالصالحين غير الاستغاثة بهم، وهي سؤالهم قضاء الحوائج ونحو ذلك، بل هذا مذموم اتفاقاً، ففي حديث الترمذي: إذا سألت فاسأل الله، وإذا استعنت فاستعن بالله

.....

–وأما سؤالهم والاعتماد عليهم؛ فمذموم، كما ذكره النووي –رحمه الله تعالى

“Bil ki; Salihler ile tevessül, onlardan yardım istemekten (istiğâse’den) başkadır. İstiğase; onlardan ihtiyaçların giderilmesini ve benzeri şeyleri istemektir. Bilakis (tevessül’den farklı olarak) bu, İTTİFAKLA YERİLMİŞTİR. Tirmizi hadisinde şöyle geçmektedir: “İstediğin zaman Allah’tan iste. Yardım istediğin zaman Allah’tan yardım iste.”

....

Onlardan istemeye ve onlara dayanmaya gelince bu, Nevevi’nin de (rahimehullah) zikrettiği gibi yerilmiştir.”

Tarikat ehlinin itibar ettiği âlimlerden istiğase’nin ittifakla en azından haram/bid’at olduğuna dair nakiller getirdik. Şah Veliyyullah Dihlevi, Abdulhayy Leknevi, keza Türkiye’de tanınmış mutasavvıf Muhammed Salih Ekinci hoca gibi daha birçok muteber gördükleri âlimlerden nakiller getirebiliriz. Ama bu kadarı fazlasıyla yeter.

TAKIYYUDDİN ES-SUBKİ İSTİĞASE’YE CEVAZ VERİYOR MU?

Son olarak Ömer Faruk Korkmaz’ın, Takiyyuddin es-Subki’nin “Şifâû’s-Sigâm”ından nakilde bulunarak Onun istiğase’yi caiz gördüğü iddiasına cevap verip yazıyı sonlandıracağız.

Bkz: <https://www.youtube.com/watch?v=tMLdMQNZABs> (14.15’ten 15.46’ya kadar)

Evet, Takiyyuddin es-Subkî (*rahimehullah*) bu kitabında istiğase’ye (yardım istemeye) cevaz veriyor. Ancak Ömer Faruk Korkmaz’ın okuduğu sözlerin öncesine ve sonrasına baktığımızda açık bir şekilde görüyoruz ki, Subki’nin cevaz verdiği istiğase ile kastı, ittifakla en azından haram/bid’at olduğuna dair âlimlerden nakiller getirdiğimiz istiğase değil! Subki kitabında bundan

bahsetmiyor. Subki'nin caiz dediği istiğase ile kastı, istişfâ' (şefaet; aracılık istemek)'tir.

Yani bir kimsenin Nebi (*aleyhisselam*)'ın kabrine gidip, kabrinin önünde/yanında/yakınında durup "Ya Rasûlallah" diye direk Ona seslenerek Ondan Allah'a dua etmesini, Allah ile kendisi arasında aracılık yapmasını istemektir. Mesela: "Ya Rasûlallah! Allah'a dua et de beni bağışlasın, şu ihtiyacımı gidersen, şu isteğimi versin, bunu benim için Allah'tan iste" demek gibi.

İşte Subki bu şekil istiğase (yardım isteme)'nin caiz olduğunu söylüyor.

(Ara Not: Subki bunu özellikle Nebi (*aleyhisselam*) için söylüyor. Ama anlaşılan o ki bunu sadece Nebi aleyhisselam'a has kılmayıp, ölmüş veli/salih zatların kabirleri için de caiz görüyor. Allahu a'lem.)

Sadece Subki değil, dört mezhepten birçok âlim de bunun caiz olduğunu ifade etmiştir. Hatta Subki bu kitabında, bunun caiz hatta güzel olduğunda icma edildiğini iddia ediyor ve "İbn Teymiyye'den önce hiç kimse bunu inkar etmemiştir" diyor.

Şeyhu'l-İslam İbn Teymiyye, bunun 'bid'at, haram, şirke vesile' olduğunu ifade etmiştir, lakin şirk dememiştir! Çünkü bu, ölülerin, kabirlerinin yanındaki konuşmaları işitmesi meselesiyle alakalıdır ki, bu meselede muteber bir ihtilaf bulunmaktadır. Yani istişfâ' yapan kişi, ölünün kendisini ziyaret edenleri işittiğine inanarak ona seslenmektedir. Dolayısıyla bunun şirkle bir alakası yoktur.

Şeyh Muhammed b. Abdilvehhab'dan önce bu şekil istemeye büyük şirk diyen hiçbir âlim yoktur. Bunu ilk O söylemiş olup Necdî davet âlimleri de bu yanışında Ona tabi olmuşlardır. Muasır Suud âlimlerinden Bekr Ebu Zeyd, Abdurrahman Berrak, İbn Useymin, Abdulaziz Tarifi ise onlara muhalefet ederek İbn Teymiyye gibi haram/bidat demişlerdir.

Hulâsa-i kelâm; Subki bu açıkladığımız manadaki istiğase'nin tevessül gibi caiz ya da müstehap olduğunu söylüyor. Lakin bizim konu ettiğimiz istiğase ise bundan çok farklıdır. Biz, bugün tarikat ehli sofilerin yaptığı; kabirleri uzakta bulunan ölülerden yardım istemekten, ölünün çağırıldığında gelip yardım edebileceğine, fayda verebileceğine inanarak istemekten, bu manada olan istiğase'den bahsediyoruz.

Evet, Subki'nin bu sözlerinden, kastettiğimiz manadaki istiğase'ye şirk demediği çok net anlaşılıyor. Ancak caiz dediğini gösteren bir ifadesi de yok!

Ve'l-hamdu lillâhi Rabbi'l-âlemîn.